

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2017

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

Дом пун љубави за свако дете

Поздравна реч

ПРВИ ДЕО

1. Из године у годину растемо

- 1.1. Преглед активности у 2017. години
- 1.2. Нашим програмима помогли смо преко 4.400 људи
- 1.3. Наш тим
- 1.4. Средњорочна стратегија и план рада за период од 2018. до 2020. године
- 1.5. Наши приходи

ДРУГИ ДЕО: Извештаји о нашим програмима

2. Програми превенције: ЈАЧАМО ПОРОДИЦЕ У РИЗИКУ ОД ИЗДВАЈАЊА ДЕЦЕ ИЗ ПОРОДИЦА

- 2.1. Програм јачања породица Ниш „Путоказ“
- 2.2. Програм јачања породица Обреновац
- 2.3. Програм јачања породица Земун и Нови Београд – „Оснаживање младих ромских породица“

3. ОБЕЗБЕЂУЈЕМО ДЕЦИ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА ДОМ ПУН ЉУБАВИ

- 3.1. СОС Дечије село Краљево

4. ОСНАЖУЈЕМО МЛАДЕ ЗА УСПЕШАН САМОСТАЛАН ЖИВОТ

- 4.1. СОС Заједница младих и Програм полу – самосталног живота
- 4.2. Центар „Јаки млади“ – Пројекат социјална инклузија и економска одрживост младих у ризику

5. ПРУЖАМО ЗАШТИТУ ДЕЦИ У УРГЕНТНИМ СИТУАЦИЈАМА

- 5.1. Програм Ургентне помоћи „Солидарност“

6. ЈАЧАМО КАПАЦИТЕТЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦА КОЈИ СЕ БРИНУ О ДЕЦИ

- 6.1. Пројекат „Алтернативна брига и права деце у Србији“
- 6.2. Партнерски програм „Јачање капацитета хранитељских породица“, Ниш

7. Додатне активности

- 7.1. Заговарање и видљивост
- 7.2. Сарадња и партнерства

ТРЕЋИ ДЕО

8. Наше приче
9. Захвалност нашим пријатељима

СТА
Д
Р
Ж
Ж
А
Ј

Весна Мраковић-Јокановић

Национална директорка Фондације СОС Дечија села Србија

ПОЗДРАВНА РЕЧ

Драги пријатељи СОС Дечијих села Србија, Годишњи извештај који је пред вама доноси детаљан преглед најважнијих активности наше организације, реализованих у току 2017. године.

сталном унапређењу квалитета живота деце и младих у ризику.

И наредне године, СОС Дечија села ће наставити са спровођењем активности у оквиру постојећих програма, али ћемо радити и на развоју нових и иновативних пројеката, јачању сопствених и капацитета заједница у којима радимо за **пружање помоћи деци без родитељског старања и деци у ризику**.

У складу са нашом средњорочном стратегијом и плановима, од почетка године интензивно смо радили на остварењу наших циљева, визије и мисије. Говорећи у бројевима, током 2017. године, СОС Дечија села Србија подржала су 4.417 деце, младих, одраслих и 638 породица, кроз различите програме и пројекте.

Евалуација програма коју смо спровели у априлу показала је да нема потребе за значајним променама у нашим актуелним програмима, јер сви одговарају на реалне потребе циљних група. Када је у питању унапређење квалитета програма наше организације, били смо фокусирани на наставак **имплементације Процедуре за заштиту деце, унапређење Процедуре вођења случајева и процес средњорочног планирања**. Поред тога, урадили смо пуно тога на јачању организационе структуре и организовали велики број обука за наше запослене, како бисмо могли да реализујемо наше циљеве.

Крајем године, покренули смо и програм **„Алтернативна брига и права деце у Србији“**. Овај програм бавиће се унапређењем права детета, кроз развој и имплементацију практичних и интерактивних обука намењених стручњацима који се брину о деци обухваћеној системом социјалне заштите.

Поред развоја програма, наше

активности обухватиле су и ангажовање у Удружењу стручњака за подршку деци и породици Србија (ФИЦЕ) и Мрежи организација за децу Србије (МОДС), чије смо чланице. Активно смо учествовали у радној групи за израду Правилника о услугама интензивне подршке породици Министарства за рад, запошљавање, борбика и социјална питања (МРСЗ), радној групи за **заштиту избеглица и заштиту деце** организованој од стране УНХЦР и УНИЦЕФ, тематским групама МОДС, и организовали већи број обука за наше партнере и сараднике.

Посебно смо поносни на чињеницу да смо у СОС Дечије село Краљево по први пут увели **СОС родитељски пар**, као и на **прву награду на Националном такмичењу добрих пракси** у области каријерног вођења и саветовања. Награду смо добили од стране Темпус фондације за центар Јази млади, отворен у оквиру програма „Јази млади – подршка запошљавању“ у конкуренцији 20 организација.

И током 2017. године наставили смо сарадњу са нашим партнерима, институцијама и организацијама, као и донаторима, али смо сјекли и нова стратешка партнерства. Зато бих искористила ову прилику да се **захвалним свим компанијама и појединцима** који су имали поверења у наш рад све ове године, као и партнерима са којима заједничким снагама радимо на

У току 2017. године, СОС Дечија села Србија подржала су **4.417 деце, младих и одраслих и 638 породица**, кроз различите програме и пројекте

Уверена сам да ћемо са добро развијеним стратегијама и програмима, као и квалификованим и посвећеним људима, наставити да остварујемо добре резултате и у наредном периоду и остварити нашу визију - **да свако дете расте у дому пуном љубави** и има могућност да развије своје потенцијале.

С поштовањем,

Весна Мраковић-Јокановић
Национална директорка
Фондације СОС Дечија села
Србија

1. ДЕО

ИЗ ГОДИНЕ У ГОДИНУ МИ РАСТЕМО

1.1. Преглед активности у 2017. години

Из године у годину ми растемо у обиму активности, броју деце, младих и породица у ризику којима смо помогли, као и у сопственим људским капацитетима.

- Избегличка криза, која траје од маја 2015. године, довела је до тога да је почетком 2017. број избеглица у Србији износио 7.800 људи, од чега су 47% била деца, а 16% жене. И поред тога што се број избеглица у нашој земљи крајем године смањно на 4.000 особа, број породица остао је исти. Најрањивију категорију избеглица чинили су малолетници без пратње, деца, труднице, мајке новорођене деце и породице са једним, или више чланова са посебним потребама. Велики број организација, услед недостатка средстава повукао се са терена, а држава није имала капацитета да одговори на све потребе деце избеглица, због чега су и у 2017. години СОС Дечија села Србија препозната као **важан и поуздан партнер, који по ишаје потребе деце избеглица и даје подршку њиховом образовању.** Остали смо једина организација која свакодневно ради са децом у Прихватним центрима Адашевић и Принциповац, на граници са Хрватском. На предлог Комесаријата за избеглице и миграције и УНИЦЕФ-а, проширили смо своје активности и кроз партнерство са УНИЦЕФ-ом започели са радом у Прихватним центрима Обреновац, Дивљана и Кикинда (више о томе на страни 18).

- Када је у питању развој програма СОС Дечијих села Србија, у години иза нас били смо фокусирани на **наставак имплементације Процедуре за заштиту деце**, имплементацију програмске базе података, унапређење процедуре вођења

случајева, процес средњорочног планирања и бруо евалуацију програма. Захваљујући онлајн курсу и шест одржаних обука, сви запослени упознати су за Процедуре за заштиту деце. Деца и млади у нашим програмима, такође су упознати како да реагују када сумњају на злостављање и занемаривање. Они активно учествују у избору интерних чланова тима за заштиту деце, на програмском нивоу. У 2017. започели смо са **имплементацијом концепта СОС парова** у СОС Дечијем селу Краљево, док ћемо у 2018. проценити успешност реализације овог концепта и оценити да ли је потребно радити на његовој ревизији.

- Одржали смо **већи број обука** за СОС родитеље, едукаторе у Заједници младих, водитеље случаја у нашим Центрима за подршку породици, али и Центру „Јаки млади“, ургентне помоћи Солидарност и менаџмент тим СОС Дечија села Србија.

- Фокусирани смо и на развој и имплементацију услуга за економско оснаживање младих, што је предуслов за њихов самосталан живот. СОС Дечије село Краљево, у сарадњи са Центром за социјални рад Краљево, започело је са **имплементацијом пројекта „Потписи запошљавању младих“**, чији је циљ да младим људима који излазе из система социјалне заштите обезбеди знања и вештине, који су потребни за повећање запошљивости. У сарадњи са Националном алијансом за

локални економски развој (НАЛЕД) и Центром за социјалне политике, у оквиру Програма „Јаки млади – подршка запошљавању“ објавили смо „Анализу положаја младих у ризику“, која укључује сет препорука за побољшање положаја младих који излазе из система социјалне заштите и младих у ризику. Развили смо стратегију за заговарање усвајања кључних препорука из ове Анализе, и мапирали институције и организације којима су упућене ове препоруке.

- **Покренули смо пројекат „Алтернативна брига и права деце у Србији“**, уз финансијску подршку Европске уније. Циљ овог пројекта је да допринесе бољем остваривању права деце која одарастају у неком од алтернативних облика бриге. У оквиру пројекта ћемо, кроз низ обука, оснажити капацитете хранитеља и радника за бригу о деци из социјалне заштите, док ћемо са кључним доносиоцима одлука радити на подизању свести о потреби за дугорочном одрживошћу обука које се односе на права деце у алтернативној бризи (више о томе на страни 18).

• Када је у питању сарадња са пословним сектором, током 2017. успоставили смо **неколико нових, важних партнерстава** са компанијама. Поред тога, наставили смо дугогодишњу сарадњу са МРЗС, Комесаријатом за избеглице и миграцију (КМРС), локалним самоуправама, системом социјалне заштите, локалним невладиним организацијама, мрежама и слично, започели смо са развојем новог механизма за прикупљање средстава усмереног на појединце и општу јавност (више о томе на страни 18). Такође, кроз различите донације пружили смо подршку и за партнерским организацијама и институцијама (више на страни 18).

У 2017. години нашим активностима обухватили смо следеће територије у Србији:

1.2. Нашим програмима помогли смо преко 4.400 људи

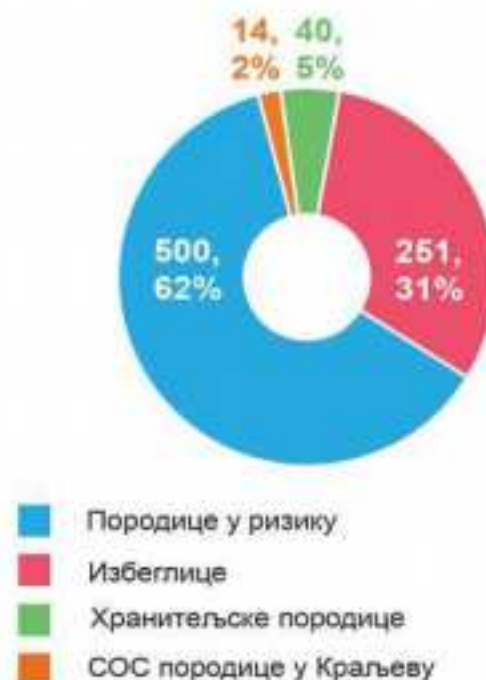
У току 2017. године, помогли смо велики број деце, младих и одраслих (приказ испод).

■ Деца ■ Млади ■ Одрасли

Ми постојимо да бисмо унапредили животе деце, младих и породица у ризику. Из године у годину број програма и пројеката које спроводимо расте.

ПОРОДИЦЕ КОЈЕ СМО ОБУХВАТИЛИ НАШИМ ПРОЈЕКТИМА:

1.3 Наш тим

Да би наши програми били спроведени на најквалитетнији начин, брину наши запослени.

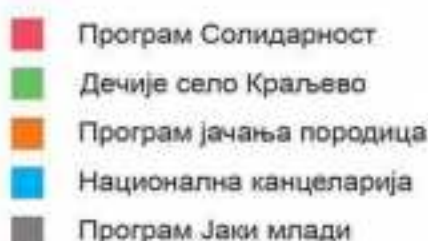

Наш тим чини 148 посвећених људи са широким дијапазоном знања и вештина из многих области, како би могли да остваримо нашу визију - да свако дете има породицу и расте уз љубав, поштовање и сигурност.

Како би наши запослени могли да одговоре на различите изазове, ми им обезбеђујемо континуирану, квалитетну и адекватну обуку. Радумо на оснаживању професионалних компетенција (ефикасна пословна комуникација, управљање учинком, тренинг за тренере - излечење траума, деца у дигиталном свету, права деце без пратње и праћење деце избеглица у Србији, обуке за хранитеље и

запослене у СОС Дечија села, „Квалитет живота“, „Пасош компетенција“, Заштита деце, учешће на стручним скуповима, конференцијама, студijsким посетама, организациона култура и др), превенцији професионалног сагоревања (burn-out) кроз супервизијску подршку и анти-стрес активности, као и јачање тимског духа кроз организацију тим билдинга.

БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ПО ПРОЈЕКТИМА:

1.4. Средњорочна стратегија и план рада за период од 2018. до 2020. године

Наш стратешки циљ је да будемо јака и препознатљива организација, са лиценцираним услугама, која обезбеђује квалитетну бригу о деци кроз партнерство са јавним, приватним и пословним сектором и имплементацију постојећих и нових програма ради остварења визије – да свако дете одраста у дому пуном љубави.

Наш развој усмерићемо у следећим правцима:

1. Одржавање и побољшање квалитета услуга за већи број деце у алтернативним облицима бриге, развој иновативних услуга и подршка самосталном функционисању породица, кроз **Програме јачања породица:**

2. Развој нових програма, у складу са локалним потребама и стандардима;

3. Успостављање сарадње са

релевантним партнерима из цивилног и јавног сектора;

4. Повећање развојних потенцијала, кроз локалне приходе, промоција брэнда СОС Дечијих села Србија, **побољшање наше видљивости у јавној сфери**, изградња партнерстава и повећан удео локалних извора у финансирању, како би се осигурала одрживост;

5. Унапређење интерних капацитета СОС Дечијих села Србија, који ће бити подршка за реализацију наших циљева, визије и мисије. Важан циљ је лиценцирање СОС Дечијег села Краљево и Програма јачања породица, што је предуслов за добијање субвенција од стране државе. Посебан циљ за 2018. је континуирана подршка за избегличке породице, нарочито када је у питању њихова социјална интеграција.

На овом процесу ћемо радити и кроз модификован Програм јачања

породица. У 2017. години започели смо са имплементацијом концепта СОС парова у СОС Дечијем селу Краљево, док ћемо у 2018. проценити успешност реализације овог концепта и оценити да ли је потребно радити на његовој ревизији. Фокусирани смо и на развој и имплементацију услуга за економско оснаживање младих, као основном предуслову за њихов самосталан живот. СОС Дечије село Краљево, у сарадњи са Центром за социјални рад Краљево, започело је са имплементацијом пројекта **„Подршка запошљавању младих“**, чији је циљ да младим људима, који излазе из система социјалне заштите обезбеди знања и вештине потребне за повећање запошљивости. Када је у питању сарадња са пословним сектором, током 2017. године успоставили смо неколико нових, важних партнерстава са компанијама. Поред тога, започели смо са развојем новог механизма за прикупљање средстава, усмереног на појединце и општу јавност.

1.5 Наши приходи

ПРИХОДИ	ИЗНОС У ДИНАРИМА
Наменске донације из иностранства (СОС ДС Норвешка, СОС САД, ХГФД, СОС Шведска-Акелијус Фондација)	314.832.996,06
Редовно финансирање Оснивача Међународна организација СОС Дечија Села	40.836.736,27
Грантови фондова из Србије	37.643.194,30
Остали приходи – накнаде основних трошкова живота деце на смештају у хранитељским породицама (уплаћивани директно СОС хранитељима)	30.131.503,00
Донације у стварима	11.881.801,01
Наменске донације	7.586.027,67
Донације од корпоративног сектора	5.833.202,45
Донације од појединаца	1.880.669,44
УКУПНО ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ	460.426.130,20

1.5.1. Приходи од донација- трошкови по основу реализованих СОС пројеката/програма

НАЗИВ ПРОЈЕКТА/ ПРОГРАМА	ИЗНОС У ДИНАРИМА
Програм ургентне помоћи „Солідарност“	292.516.131,34
СОС Дечије село Краљево (укључујући Заједницу младих и Полу-самостални живот)	87.414.183,18
Национална канцеларија (стручна подршка за имплементацију и развој програма, ХРОД, финансије, фандрејзинг, ИЦТ, комуникације и ПР)	32.148.654,63
Центар „Јаки млади“, Београд	19.622.659,58
Програм јачања породица Београд (Обреновац и Земун)	11.890.764,56
Програм јачања породица Ниш	6.833.736,91
УКУПНИ ТРОШКОВИ	460.426.130,20

У 2018. годину су пренета наменска средства у износу од **125.223.391,48 динара**. Ова средства су била уплаћивана током 2017. године са посебном наменом и биће употребљена у 2018. години.

1.5.2 Већи донатори

КОМПАНИЈЕ/ ОРГАНИЗАЦИЈЕ/ ПОЈЕДИНЦИ

АДРА-Србија
 Вауер доо Србија
 BSB trust, Велика Британија
 ЕПС Дистрибуција
 Главчић Миломир
 Delhaize Србија
 Dr Oetker Србија
 Johnson & Johnson
 Kinderperspective Холандија
 Маада Аустрија
 Немачко министарство за економски и привредни развој
 PFB Properties, Хотел Merlot, Београд
 Телеком доо Србија
 УНИЦЕФ-Србија
 Хуманитарна фондација Будимир Бошко Костић Београд
 Хуманитарни Фонд Херман Гмајнер из Минхена

1.5.3 Приходи од донација „Клуб пријатеља“

На име донација „Клуб пријатеља“ током 2017. године уплаћено је укупно **428.500,00 динара** од стране следећих 13 чланова:

„КЛУБ ПРИЈАТЕЉА“

1. Оливер Роетт	8. Мкс тим из Чачка
2. Урбан Томас Андреас	9. Вељко Цомерц
3. Пешовић Бошко	10. Балканпрогрес доо Крушевац
4. Аврамовић Бјелица Љубомир	11. Аквалан инжењеринг Чачак
5. Оптика Марић	12. Актив жена Аранђеловац
6. ДМД Краљево	13. Стефан доо Ариље
7. СТР Шећерлема	

2. ДЕО

ИЗВЕШТАЈИ О НАШИМ ПРОГРАМИМА

2. ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ: ЈАЧАМО ПОРОДИЦЕ У РИЗИКУ ОД ИЗДВАЈАЊА ДЕЦЕ ИЗ ПОРОДИЦА

2.1. Програм јачања породице „Путоказ“ Ниш

Програм јачања породица у Нишу покренут је крајем 2013. године, као ЕУ грант, у сарадњи са СОС Дечијим селима Бугарска, уз финансијску подршку Европске Уније и СОС Дечијих села Холандија. У оквиру програма, који је трајао од новембра 2013. до новембра 2015, формиран је Центар за подршку породици „Путоказ“, са седиштем у центру Ниша, који кроз различите услуге пружа психосоцијалну, образовну и друге врлове подршке деци, младима и породицама.

Центар „Путоказ“ наставио је свој рад и у 2015/2017, уз подршку организација и институција са којима сарађујемо и релокацију средстава из других СОС програма и пројеката и донацију Британско – српског добровољног фонда.

До краја 2017. године, Центар „Путоказ“ пружило је подршку за 123 породице са 230 деце и 179 одраслих. Поред теренског рада, посета породицама и рада у

заједници, „Путоказ“ је спровео и индивидуално психосоцијално саветовање, групно саветовање за децу и родитеље из ризичних група, школу за родитеље, подршку у образовању, едукативне радионице за родитеље и старатеље, Клуб за младе и организацију тренинга развоја социјалних и практичних животних вештина за одрасле, децу и омладину из социјално угрожених породица. Од октобра до децембра 2017. године, „Путоказ“ је радио и као подршка деци и породицама у оквиру Програма „Солидарност“.

У овом периоду кроз радионице за децу и одрасле, подржали смо избеглице у 5 прихватних центара на југу Србије (Широт, Дивљана, Пресево, Димитровград и Босилеград). Ове радионице похађало је 631 дете избеглица и 165 одраслих. Тим „Путокази“ сарађивао је и са локалним школама, са циљем подршке интеграцији деце избеглица.

На имплементацији Политике заштите деце у пракси смо радили кроз организацију инфо-сесија за чланове тима и волонтере, радионица за децу и старатеље и радионица на тему насиља и права детета, одржаних у сарадњи са школама „Десанка Максимовић“, „Иво Андрић“ и „Душан Тасковић Срећко“. Организовали смо округли сто „Заштита деце од насиља“ и конференцију „Центар „Путоказ“ – допринос локалне заједнице подршци деци и породицама и

могућности за одржност у будућности“ и учествовали у неколико јавних догађаја, као што су обележавања Међународног дана породице, учешће на Сајму социјалне заштите и различитим форумима и панел дискусијама.

„Путоказ“ је наставио да ради и на успостављању нових и побољшању постојећих партнерстава у локалној заједници са организацијама, институцијама, основним и средњим школама, Појорштем лутаки и локалним медијима. У сарадњи са локалним партнерима током године организовали смо бројне различите активности и радионице. И у 2017. години велики изазов био је да обезбедимо одрживо финансирање нашег пројекта, па ће за следећу годину, поред одржавања и унапређења квалитета рада, један од главних задатака бити да пронађемо одрживе изворе финансирања, кроз сарадњу са локалним институцијама и приступ јавним фондовима.

2.2. Програм јачања породица Обреновац

Током 2017. године, Центар за подршку породици Обреновац је обезбедио подршку за 66 породица са 175 деце, 6 младих и 126 одраслих. Главни циљ програма био је да се превентивно делује како не би дошло до издвајања деце из породица, али и да се значајно унапреди квалитет живота и поштовање децијих права у

породицама које су препознате као ризичне. Приликом свакодневних, индивидуалних посета корисницима, наши сарадници су саветодавно мотивисали и учили родитеље како да унапреде односе у породици, које су деције потребе сходно узрасту и како да их задовоље, која су права родитеља и како да их остваре, као и о другим важним темама. Саветници и чланови породица су се договарали о циљевима које би требало остварити зарад добробити детета, те су на овај начин укључивали у рад све чланове породице, али и стручњаке у локалној заједници. Поред тога, једном месечно су спровођене радионице за децу и старатеље на којима смо радиле на унапређењу родитељских вештина, развојних потреба детета и значају образовања деце. У сарадњи са Основном школом „Грабовица“ и локалном средњом школом, једном месечно су спровођене радионице на тему превенције насиља. Током прошле године, у потпуности су имплементиране нове процедуре за вођење случаја и база података, а чланови тима Програма јачања породица Обреновац и Програма јачања породица Земун детаљно су упознати са процедурама за заштиту деце.

У току године урађене су две евалуације резултата Програма јачања породица, на којима су корисници и партнери дали веома позитивне оцене и закључили да је оваква подршка врло корисна за породице и локалну заједницу. Као највећа предност овог програма оцењени су: **јак тимски дух, добри односи између корисника, пријатна атмосфера, доступност породицама, јасни критеријуми за пријем у програм и процедуре за убривање случајевима, као и максимални приступ понуђене услуге.** Поред тога, високо је оцењен однос поверења између корисника и сарадника породице. Наши партнери на овом програму су били Центар за социјални рад Обреновац, Дом здравља Обреновац, основне и средње школе, Црвени крст, Спортско културни центар Обреновац, МУП Обреновац, Општина Обреновац, Центар за социјално превентивне активности ГРИГ, Институт за мајку и дете, Средња техничка школа, ОШ Грабовица, Градски центар за социјални рад Београд.

Највећи изазов за 2018. годину остаје како обезбедити одрживо финансирање овог програма након децембра 2018.

2.3. Програм јачања породица Земун и Нови Београд – „Оснаживање младих ромских породица“

Пројекат „Јачање младих ромских породица“ започео је у септембру 2016. и трајаће до септембра 2018. Главни партнери на пројекту су АДРА Србија, АДРА Немачка, СОС Дечија села Србија и Основна школа „Бранко Пешић“, док су средства за финансирање обезбедили Министарство спољних послова Немачке, АДРА Немачка и СОС Дечија села Србија. Циљ пројекта је да допринесе социјалној инклузији и смањењу сиромаштва Рома. Обезбеђене су

обуке и стручно усавршавање за 100 младих Рома како би се повећала њихова запошљивост и економска ситуација. СОС Дечија села раде на оснаживању младих породица и спречавању издвајања деце из породица. Пројекат се спроводи у четири ромска насеља у Земуну и на Новом Београду, и једном на Општини Палилула. **Кроз кућне посетe, и рад у Основној школи „Бранко Пешић“ подржали смо 60 породица (191 дете, 21 младу особу и 112 одраслих).**

Сараднице на овом програму организовале су радионице, групна и индивидуална саветовања и обезбедили подршку за децу и одрасле, док је за најугроженијим породицама пружена и материјална помоћ, у складу са њиховим потребама.

Све активности се реализују у сарадњи са Центром за социјални рад Београд, кроз размену информација и заједничко пружање услуга на територији општина Нови Београд и Земун.

3. ОБЕЗБЕЂУЈЕМО ДЕЦИ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА ДОМ ПУН ЉУБАВИ

3.1. СОС Дечије село Краљево

Дванаесту годину рада СОС Дечијег села Краљево обележили смо унапређујући стандарде бриге о деци и младима, кроз увођење новог концепта – СОС хранитељских парова. **Први СОС пар**, који већ има двоје одрасле, биолошке деце, прошао је потребну обуку и започео бригу о деци смештеној у СОС породицу „Орах“. Након периода адаптације, успостављене су чврсте и стабилне везе између СОС хранитељског пара и деце која су им поверена, као и између биолошке и СОС браће и сестара. У 2017. години, у СОС Дечијем селу Краљево, у 14 СОС хранитељских породица бринули смо о 74 деце, а годину смо завршили са 63 деце – 26 девојчица и 37 дечака из разних крајева Србије. Четворо младих прешло је у Заједницу младих,

док се шесторо деце вратило у своје биолошке породице. Једна млада особа прешла је у други облик бриге – Завод за васпитање омладине у Нишу.

СОС Дечије село Краљево је помогло и три локалне породице у ризику од издвајања деце, кроз психо-социјалну подршку, кућне посете нашег социјалног радника, контакте са здравственим, образовним и социјалним институцијама и материјалну помоћ. Сва наша деца укључена су у образовни систем, а резултати постигнути током ове године бољи су у односу на претходну. **43 деце похађа основну школу, 10 младих људи средњу, док је шесторо деце укључено у предшколско образовање.** У складу са њиховим жељама и потребама, подстичемо развој индивидуалних талената

деце, тако да четворо малिशана иде у Музичку школу „Стеван Мокрањец“ и они свирају кларинет, тромбон и хармонику. Након завршене професионалне оријентације, 10 младих људи уписало је жељене средње школе – 9 њих у Краљеву а једна девојка, која се вратила у своју биолошку породицу, у месту свог порекла. Наставили смо добру сарадњу са организацијом „Човекољубље“, чији волонтери пружају додатну помоћ у учењу деци којој је потребан овакав вид подршке. Рад је наставио и наша фолклорна група „Девет Југовића“, која је током прошле године имала пробе два пута недељно, као и прилику да наступи у Штутгарту, на отварању Фестивала српског фолклора. За нашу децу ово је било незаборавно искуство.

За наш хор „Звездice“ претходна година bila je vrlo динамична. Од бројних наступа издвајамо наступ у Градској библиотеци поводом Светског дана књиге, наступ у холу Градске скупштине и наступ на Међународном фестивалу хумора у Лазаревцу. Наши пријатељи из организације „Ластавица“ и ове године су организовали боравак у Прагу за 12 деце, током кога су малишани имали прилику да уживају у лепотама овог града, али и да се друже са пријатељима из СОС Дечијих села из Хрватске, Босне и Херцеговине и Македоније. Традиционално, 34 деце провело је 20 дана у интернационалном детињем кампу СОС Дечијих села у Калдионацу, док је 22 деце, у пратњи породичних деветанага, 10 дана провело на летовању у Чану.

У сарадњи са пријатељима из организације „Нигресив“ из Ниша, осморо деце имало је прилику да учествује у спортеком кампу на Власинском језеру. Захваљујући „Мујен Лукс“ хотелу, 43 малишана путовала су на

Копанник, где су се санкали, уживали и добили новогодишње поклоне.

Прошла година била је важна и због великог броја обука, стручних и међународних конференција. Годину иза нас обележила је и кампања за избор нових СОС

родитеља. Пет кандидата проћи ће кроз потребне теоријске и практичне обуке од 15. јануара до 15. марта 2018. године.

Једна СОС мајка/хранитељница, која је посвећено бринула о деци у протеклих 10 година добила је **Претен части** који додељује Херман Гмајнер Академија из Инсбрука, а који јој је уручен на регионалној церемонији одржаној у Загребу.

Реализоване су скоро све активности предвиђене у Годишњем плану рада за 2017. годину, који је у највећој мери био фокусиран на унапређење квалитета бриге о деци. У потпуности је имплементирана методологија вођења случаја у стручном раду и пружању подршке деци, младима и хранитељским породицама. Радиле смо на унапређењу процедуре за заштиту деце, кроз стално учешће деце и младих у фокус групама, на којим су имали прилику да дају сугестије о свему што је важно за њихов даљи развој и остваривање права. **Организован је округли сто на тему заштите деце са релевантним актерима у Краљеву**. Константно смо радиле на учвршћивању постојећих и изградњи нових партнерстава у локалној заједници.

„Живимо живот као и све друге породице. Једни другима помажемо, договарамо се, планирамо разна путовања, смејемо се, плачемо, живимо живот. Један дан који за неку породицу траје дуго, за нас је прилично кратак.“

СОС мама Биља

4. ОСНАЖУЈЕМО МЛАДЕ ЗА УСПЕШАН САМОСТАЛАН ЖИВОТ

4.1 СОС Заједница младих и Програм полу – самосталног живота

„Када се осамосталимо,
све што смо овде
научили настављамо
да примењујемо даље.“

*Млади из
заједнице младих*

У 2017. години, 15 младих људи, старости од 15 до 19 година, живело је у СОС Заједници младих. Одлука о преласку младих из СОС породица у Заједницу младих, базирана је на процени њихових индивидуалних потреба. Професионална подршка, која је веома важна у свим фазама бриге, у Заједници младих је фокусирана на припрему младих људи за будући самосталан живот. Сви млади укључени су у едукативни систем, похађају различите средње школе у Краљеву, а наши едукатори свакодневно раде са њима и помажу им да остваре што боље резултате. Током лета, наши млади показали су велико интересовање за сезонске послове, па је њих петоро радило на брању малина у Ариљу, Пожеги и Ивањци, док је њих четворо било ангажовано у компанији „Банним рекламе“. Слободно време, током лета, наши млади проводили су на градској плажи, уз излет у Чачак и Овчар Бању. Сви млади људи одржавају стабилне везе са СОС породицама у којима су одрасли, а већина и са својим биолошким породицама.

Током 2017. године, са троје младих људи радили смо на њиховом преласку из Заједнице младих у Програм полу – самосталног живота. Две девојке су уписале жељене факултете, а

један дечко је успешно завршио средњу школу и јавно се на служење војног рока у Војсци Србије.

Програм полу – самосталног живота

Програм полу – самосталног живота је последња фаза бриге на путу младих људи ка њиховој самосталности. Током 2017, кроз овај програм смо подржали 14 младих људи. Наставили смо да подржавамо и обезбеђујемо **средства за школарине за 9 студената**, који студирају на факултетима и вишим школама у Трстенику, Лесковцу, Чачку и Нишу. Једна девојка завршила је мастер студије на Факултету примењених уметности у Београду, док је једна завршила студије на Вишој техничкој школи у Чачку, и планира да настави са мастер студијама.

Један младић напустио је Програм, а један млади човек, који је већ две године запослен је отишао у иностранство, где ће живети са мајком и сестром. Млади који се припремају за самосталаност, кроз Програм полу-самосталног живота, такође одржавају свакодневни контакт са браћом и сестрама у заједници младих и својим хранитељским породицама у СОС Дечијем селу Краљево.

Готово сви млади људи који су живели у СОС хранитељским породицама, и даље одржавају редовне контакте, посећују своје хранитељице, едукаторе и стручни тим Села, тражећи савет и подршку, и делећи проблеме али и радости и успехе из свог живота. Неки од њих су засновали породице, живе и раде у различитим градовима, земљама и околностима, али су задржали чврсте везе са људима који су им били ослонац и подршка. Неки од

младих који сада живе у Београду, укључени су у подршку за запошљавање, нашег Центра „Јаки млади“.

Пројекат „Подршка запошљавању младих“

Додатна подршка у запошљавању младих, који се налазе или су били у алтернативној бризи, реализована је кроз Пројекат који је омогућио младима да стекну додатна знања и вештине који ће им помоћи у проналаску посла и осамостаљивању.

Пројекат је започет у јулу и трајаће 9 месеци. Он укључује **12 младих људи, од којих су троје из СОС Дечијег села, а 9 корисници Центра за социјални рад Краљево.** Они ће бити укључени у 6 радионица, на којима ће учити како да напишу радну биографију и мотивационо писмо, како да се понашају на разговору за посао, и како да функционишу у радном окружењу. Организована је и радна пракса, у сарадњи са различитим послодавцима, у складу са образовањем, капацитетима и интересовањима младих људи. **Тренутно је 11 младих укључено у процес радне праксе у различитим компанијама, организацијама и институцијама.** Пројекат се спроводи у сарадњи са Центром за социјални рад Краљево, а средства за његово финансирање су обезбедили организација „Kindersperspektiv“ и „Rotary Zwolle“ из Холандије. Пројекат траје до маја 2018. године.

„Када изађем из куће,
моћи ћу сама у свому
да се снађем, и имаћу
реалнију слику о животу.“

*Млади из
заједнице младих*

4.2. Центар „Јаки млади“ (Пројекат социјална инклузија и економска одрживост младих у ризику) у Београду

Каријерни центар „Јаки млади“, у 2017. години је, кроз обуке, едукације, радионице, повезивање с послодавцима и обезбеђивање стручне праксе, **покретао 176 младих људи**. Циљ пројекта је да се, током три године, кроз тренинге, обуке, курсеве, праксе, подршку запошљавању и грантове за покретање сопственог бизниса/самозапошљавање, обезбеди подршка за 300 младих људи, који су одрасли без родитељског старања и који долазе из социјално и економски најугроженијих породица, из Београда.

Током прошле године, 76 младих завршило је обуку „Вештине запошљавања“, а 46 њих прошло је кроз различите тренинге за стручно оспособљавање. У Центру „Јаки млади“ организовали смо 6 сусрета са послодавцима – симулација разговора за посао, у којима је учествовало 49 професионалаца из 38 компанија. На овим симулацијама, млади људи су имали прилику да стекну искуство разговора за посао, добију савете за унапређење свог наступа и своје радне биографије и изграде мрежу контаката, док је за компаније ово била прилика да раде на развоју своје друштвене одговорности.

У сарадњи са Националном алијансом за локални економски развој (НАЛЕД), започели смо програм радне праксе „Пракса за јаке младе“, у оквиру које су млади имали прилику да стекну прво радно искуство.

Одржана су два сета обука посвећених развоју сопственог посла и крајем 2017. године, **51 помоћник гранта**, једна млада особа покренула је **стварајући посао** и отворила салон лепоте, док у првој четвртини 2018. очекујемо

покретање још 4 мала бизниса. У складу са захтевима корисника, очекује се да ће у другој половини наредне године још 15 младих људи покренути сопствени посао, након што заврше све потребне обуке.

Саветници за оснаживање младих одржали су, током протекле године, **15 психосоцијалних радионица**, на теме као што су: решавање конфликта, ненасилна комуникација, пријатељство, осећања, поверење итд. Имали смо и гостујуће предаваче (волонтери ЈАЗАС-а, чланови српске менторске мреже, професионални тренери), који су за наше младе одржали радионице на различите теме.

Наши партнери из корпоративног сектора, кроз донације у производима, подржали су Новогодишњу томболу, у оквиру које је 69 младих људи добило новогодишње поклоне, а троје њих и специјалне награде за допринос раду Центра (највећи број долазака на активности организоване у Центру, највише корисника који су дошли по препоруци и прва успешно завршена обука).

За наше кориснике, млади пар који је очекивао бебу, организовали смо хуманитарну кампању и обезбедили све потребне ствари за дете, пре него што је девојчица рођена.

Посебно смо поносни на то што је **Центар „Јаки млади“ на Другом националном такмичењу Темнус фондације у области каријерног вођења и саветовања освојио прву награду у конкуренцији 20 организација.**

У априлу смо организовали конференцију **„Како одговорити на потребе запошљавања младих у ризику“**. На њој је представљена **„Анализа потреба младих у ризику“**, коју су за потребе

пројекта израдили НАЛЕД и Центар за социјалне политике.

Представљене су препоруке за **унапређење положаја младих који су одрасли без родитељског старања и младих из најугроженијих категорија**, које су дефинисане овом Анализом, и кроз рад Радне групе која прати пилотирање нове услуге подршке младима из алтернативне бриге у процесу осамостаљивања и запошљавања.

Један од показатеља да је Центар „Јаки млади“, препознат као место адекватне подршке, је и чињеница да је у 2017. години, **50 нових корисника дошло у Центар, по препоруци својих пријатеља** који већ користе услуге Центра „Јаки млади“.

Кључни партнери у раду Центра „Јаки млади“ су: Градски центар за социјални рад Београд, Центар за породични смештај и усвојење Београд, НАЛЕД, Центар за заштиту одојчади, деце и омладине, Центар за превенцију криминала и постпеналну помоћ, Републички завод за социјалну заштиту, Завод за васпитање деце и омладине, Секретаријат за запошљавање града Београда, Канцеларија за младе града Београда, Центар за интеграцију младих, Национална служба за запошљавање, Привредна комора Србије.

Рад центра додатно су помогли: ГИЗ, Добротворна фондација СПЦ „Човекољубље“, Буди свој, Цепора, Roman Education Foundation, Центар за социјално превентивне активности ГРИД, као и компаније: Societe Generale Србија, NLB Банка Београд, Addiko Bank Србија, НАЛЕД, Карнекс, Дијамант, Coca-Cola Hellenic Србија, Eurobank Србија, Hyatt Regency Београд, Stowne Plaza Београд, Агрија група, НЛП центар, Inpharm компанија, Gi Group, софтверска агенција Намниц, Инфобит и Lesaffre Србија.

5. ПРУЖАМО ЗАШТИТУ ДЕЦИ У УРГЕНТНИМ СИТУАЦИЈАМА

5.1. Програм Ургентне помоћи „Солидарност“

“Задовољан сам СОС-ом, увек ми помажу, срећан сам овде”
 “Много сте ми помогли. Хвала вам и волим вас”

Корисници Прихватног центра у Адашевцима су рекли:

Од маја 2015. године Србија се суочава са незапамћеном избегличком кризом. Према подацима Генералног директората Европске комисије за цивилну заштиту и хуманитарну помоћ, у 2015. и 2016. године више од 920.000 избеглица, највећим делом из Ирака, Сирије и Авганистана, прошло је кроз Србију, на њиховом путу за Хрватску и Мађарску. Након званичног затварања Западне балканске руте, 08. марта 2016. године, велики број избеглица остао је у Србији, у коју су избеглице наставиле да долазе преко Бугарске и Македоније. То је довело до повећања броја избеглица, па је почетком 2017.

године тај број у Србији износио 7.800 избеглица, од чега су 47% била деца, а 16% жене. Око 1.000 избеглица, дечака и мушкараца боравили су и спавали у центру Београда, изложени хладноћи, опасности од експлоатације, криминалних радњи и трговине људима. Чести покушаји нелегалног преласка границе, уз помоћ кријумчара, довели су до неколико ситуација које су се завршиле трагичним исходом. Велики број организација, услед недостатка средстава повукао се са терена, а држава није имала довољно капацитета да одговори на све потребе деце избеглица, због чега су, и у 2017. години, СОС Дечија села Србија препозната као важан и поуздан партнер, који

познаје потребе деце избеглица и даје подршку њиховом образовању. Остали смо једина организација која континуирано ради са децом и породицама, у Прихватним центрима Адашевци и Принциповаци, на граници са Хрватском.

На предлог Комесаријата за избеглице и миграције и УНИЦЕФ-а, проширили смо своје активности и, кроз партнерство са УНИЦЕФ-ом започели са радом у Прихватним центрима Обреновац, Дивљана и Кикинда. СОС Дечија села Србија пружају помоћ и подршку за, просечно, 1.850 деце избеглица на дневном нивоу, што је 70% деце избеглица која бораве у нашој земљи.

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

Овакодневно, ми пружамо подршку и помоћ за 1.850 деце избеглица, што је 70% укупног броја деце избеглица у Србији

- Заштита и подршка деци и одраслима (Сигурна места за децу, Кутак за мајке и бебе, Породични кутак, Кутак за младе)
- Подршка образовању (пратња до школе, превод у току часова, помоћ у учењу и изради домаћих задатака, радионице, учење језика, ИТ радионице за децу, младе и жене)
- Обезбеђивање прехранбених и непрехранбених артикала (572.657 комада хране, одеће, обуће, средстава за хигијену, пелена, лекова, медицинских помагала и сл.)
- Повезивање породица (314.568 ИТ услуга у ИТ кутку)
- Психолошка и емоционална подршка (рад психотерапеута, индивидуална и групна саветовања, радионице, рад водитеља случаја и на заштити деце, упућивање на одговарајуће институције и организације)
- Обука породица (јачање капацитета родитеља, превенција насиља, окупационе активности – шивење, столарске радионице и сл.)
- Спортске, рекреативне и креативне активности (Супер аутобус, спортови, драмске, ликовне и др. секције, плес, јога)

КОЛЕКТИВНИ ЦЕНТРИ

Врање, Пирот
и Димитровград

- Адашеовци
- Бујановац
- Дивљана
- Кикинда
- Крижевци
- Обреновац
- Принциповаци
- Прешевац

- Интеграција и сарадња са локалном заједницом (заједничке активности, представе, изложбе радова, спремање традиционалних јела, посете и излети)
- Подршка локалним заједницама и институцијама за одговор на кризу (донације материјала, опреме, средстава за хигијену и сл. Комесаријату за избеглице, домовима здравља, школама, артифима, обуке за запослене који раде са избеглицама)

6. ЈАЧАМО КАПАЦИТЕТЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦА КОЈИ СЕ БРИНУ О ДЕЦИ

6.1. Пројекат „Алтернативна брига и права деце у Србији“

У децембру 2017. започео је двогодишњи пројекат, који финансира Европска унија, а спроводе СОС Дечија села Србија, у сарадњи са СОС Дечије село Хрватска. **Циљ је да се обезбеди већи квалитет бриге о деци, која одрастају без родитељског старања, и боље остваривање права деце која одрастају у неком од алтернативних облика бриге.** Активности су фокусиране на јачање капацитета хранитеља, васпитача и стручних радника за бригу о деци из социјалне заштите, кроз специфичне обуке које се односе на поштовање и примену права деце која одрастају у алтернативној бризи. 280 учесника ће проћи кроз иновативне обуке базиране на методологији, коју је Међународна организација СОС Дечија села са локалним партнерима имплементирала у 8 земаља (Бугарској, Хрватској, Естонији, Француској, Италији,

Летонији, Мађарској и Румунији).

Током 2018. године активности ће бити подељене у две фазе:

- у првој фази међународни експерти одржаће Тренинг за тренере за 80 учесника, професионалаца за бригу о деци, од којих ће 20 бити изабрано за тренере.
- у следећој фази, 20 изабраних тренера ће, за 200 хранитеља и васпитача, одржати 10 дводневних обука које имају за циљ боље разумевање дечијих права и њихову примену у свакодневном раду и бризи о деци.

За учеснице обука биће припремљени квалитетни наставни модули. Приручник за професионалце који раде са децом у алтернативној бризи, водич „Осигурање дечијих права“ као и провратни материјали за обуке. Поред тога, у току пројекта биће

припремљена и дистрибуирана брошура Савета Европе „Упознајте своја права“, намењена деци.

Национална управљачка група, коју ће чинити представници кључних националних актера у области социјалне заштите и заштите права деце (МРЗ, Републички и Покрајински завод за социјалну заштиту, градски центри за социјални рад, регионални центри за породични смештај и усвојење, домови за децу без родитељског старања, МОДС и други релевантни актери) ће пратити реализацију пројекатних активности и развити низ препорука и план за одрживост обука за запослене у систему социјалне заштите. **Деца и млади ће бити укључени у рад Националне управљачке групе,** како би се обезбедило да обучени професионалци за бригу о деци и хранитељи такође могу да комуницирају са децом о којој се старају, на начин који одговара њиховом узрасту и контексту.

6.2 Партнерски програм „Јачање капацитета хранитељских породица“, Ниш

Већ четврту годину за редом, у сарадњи са Центром за породични смештај и усвојење Ниш, кроз Центар за подршку породици „Путоказ“, радимо на **јачању капацитета хранитеља за бригу о деци и стицању додатних знања и вештина потребних за разумевање промена и потешкоба које се**

могу јавити у развоју деце, и успешном превазилажење потенцијалних проблема.

За 40 хранитељских породица, које брину о 62 деце, одржали смо обуке на теме раног развоја и решавања проблема у понашању деце.

Центар за подршку породици „Путоказ“ одржао је радионице на теме дечијих права, родне равноправности и дискриминације за 22 деце на хранитељству.

Коментар едукаторке:

Деца су радионице коментарисала на следећи начин:

„Феноменално, супер, корисно, интересантно.“ **„Најбоља радионичарска група!** Занимљива, искрена, емотивна...“

„Учесници су нагласили значај обрађивања тема које су њима болне тачке. Користан је био рад на осећањима, сопственим и дечијим, нарочито у тренуцима конфликта. Едукативни садржаји обогаћују искуство, али доприноси и размена искустава која се одвија на нивоу групе.“

7. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

7.1. Заговарање и видљивост

Кроз организацију догађаја, конференција, круглих столова и стручних скупова, радили смо на размени информација, знања и искустава, изради препорука за унапређење положаја деце и младих, информисању и едуковању јавности о темама релевантним за подршку деци и породици.

Организовали смо конференцију „**Подршка деци и породицама у избегличкој кризи**“. Резултат конференције су закључци и препоруке за унапређење рада када је у питању подршка деци избеглицима и породицама на терену, који су достављени свим релевантним институцијама и

организацијама. Изложбу „Боје живота“, чији су аутори и ауторке избеглице којима СОС Дечија села Србија пружају помоћ у прихватним центрима Адашевци, Принциповци, Прешево, Обреновац и Кикинда, организовали смо на четири локације, и то: у Шиду, Београду, Обреновцу и Кикинди.

У оквиру пројекта „Јаки млади – подршка запошљавању“, у сарадњи са Националном алијансом за локални и економски развој (НАЛЕД), у априлу 2017. године организовали смо конференцију „**Како одговорити на потребе школских младих у ризику**“, на којој је представљена Анализа положаја младих у ризику.

Центар за подршку породици „Путоказ“ организовао је у априлу 2017. трибину на тему „**Заштита деце од насиља**“. Истог месеца, Центар за подршку породици Обреновац организовао је округли сто на тему „Интерсекторска сарадња у примени Протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања“. Трогодишње резултате рада Центра за подршку породици „Путоказ“ представили смо на конференцији „Центар за подршку породици “Путоказ”: допринос локалној заједници кроз подршку деци и породицама и могућности за одрживост у будућности“, одржаној у јулу 2017. године.

7.2. Сарадња и партнерства

Током 2017, СОС Дечија села Србија наставила су да одржавају квалитетну сарадњу и партнерства са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Комесаријатом за избеглице и миграције Србије, Републичким заводом за социјалну заштиту, центрима за социјални рад, домовима за децу и младе, другим институцијама социјалне заштите, здравственим, образовним, културним, спортским и другим институцијама, УНХЦР-ом, УНИЦЕФ-ом, организацијама Mercy Corps, ADRA, Save the Children, Danish Refugee Council, International Organization for Migration, Човекoљубље и Мрежом организација за децу Србије, Удружењем стручњака за подршку деци и породици (ФИЦЕ Србија), и представницима локалних самоуправа и заједница у којима смо радили, привреде, корпоративног сектора и медијима.

Поред тога, кроз програм хитне помоћи „Солидарност“, кроз различите донације **обезбедили смо подршку за партнерске**

организације и институције на терену.

Тако смо Центру за социјални рад у Бујановцу донаирали аутомобил марке Фиат 500Л, 10 мобилних телефона донаирали смо Градском центру за социјални рад Београд, подршку у одећи, пеленама и хигијенским артиклима обезбедили смо Материнском дому Звечанска и „Колевки“, а **подржали смо и малолетнике без пратње** које смешта и подржава ЈРС. Обезбедили смо и материјал за кројачку радionicу коју реализује НСХЦ у Адашевцима, канцеларијски материјал Министарству рада за спровођење активности у Врању и Прешеву, ИТ опрему, хигијену и канцеларијски материјал у Кикинди, те тонере за рад сарадника Комесаријата у центрима у којима спроводимо активности.

Донацију у канцеларијском материјалу, ИТ опреми, средствима за хигијену и спортској опреми, **са циљем подршке укључивању деце избеглица у школски систем** и јачању капацитета локалне заједнице,

обезбедили смо за осам школа које похађају деца избеглице и то за шест школа на територији Општине Шид, једну школу у Прешеву и једну у Белој Паланци.

За Основну школу “Сремски фронт” у Сопу, **обезбедили смо донацију у виду обнове и реконструкције спортске сале** у овој школи, спортске опреме и реквизита. Подржали смо и Миксалште у Београду кроз донацију непрехрамбених артикала.

Организовали смо доделу новогодишњих пакетића за децу у свим прихватним центрима у којима радимо, обезбедили летње и зимске пакете одеће за децу до 18 година и подржали породице са пакетима за бебе и породице, као и колицима за бебе.

Кроз наше програме и пројекте, радили смо на организацији едукација, семинара и стручних усавршавања, како за наше запослене, тако и за представнике партнерских организација и институција, као и на упућивању на скупове, тренинге и едукације које организују други.

3. ДЕО
НАШЕ
ПРИЧЕ

Путоказ ка бољој будућности

Амела је у другом стању. Иначе је самохрана мајка четворо деце. Њен муж је у затвору због пљачке, већ 18 месеци. "Отишли смо у Немачку, као економски мигранти када је Демир, наш најстарији син имао 5 година", присећа се она. То је било пре него што су грађани Србије могли да путују у земље у Шенгену без визе.

Породица је провела у Немачкој годину дана пре него што су депотровани. Ту годину обележила је трагедија, јер је њихово друго дете изгубило живот. Млада мајка још увек покушава да се помири са тим губитком.

Њене две ћерке су предшколског узраста, док је син Демир други разред основне школе.

„Нисам баш добар у школи“, признаје дечак.

„Како би и могло бити“, додије Амела. Кућа има само два кауча и две полице. Мали сто за ручавање је једино место где Демир може писати домаћи задатак. Мајка му не може помоћи са домаћим задацима, јер ни сама нема адекватно образовање. Тек су јој 24 године.

Центар за подршку породици „Путоказ“ почео је да помаже овој породици након што је Амелин муж отишао у затвор. Обезбеђивали смо им храну, одећу и средства за хигијену.

„Ана ми је помогла да сачувам интимизам. Јачала је мој дух. Стално ме је вукла на радионице и групне активности. У почетку

ми није било јасно због чега она то ради и шта је сврха свега тога.

Ишла сам на све догађаје и активности које су организоване, не схватајући шта они заправо значе за мене и за моју децу. Сада разумем. Они заиста брину за децу и породице. Они су о мојој деци бринули као нико никада пре“, каже Амела. „СОС Дечија села су као дар са неба“, додије она. „Не знам шта бисмо радили без њихове подршке.“

Центар за подршку породици „Путоказ“, кроз различите услуге, за скоро четири године постојања, помогао је више од 300 најугроженијих породица и постао, како већина то каже, њихов путоказ ка бољој будућности.

То није још једно обично писмо

Деца, млади и одрасли којима пружамо подршку кроз програме које спроводимо увек имају посебан однос са колегама које свакодневно раде и комуницирају са њима. Данас са вама делимо писмо младића из Пакистана, које је настало као знак захвалности за колеге које раде са избеглицима у Прихватном центру Прешево. Преведено писмо, преносимо у целости.

„Моје име је Фахад и стар сам 25 година. Долазим из Пакистана. Ја сам избеглица у Србији. Након што сам дошао у камп у Прешеву било ми је јако досадно, био сам под великим стресом и тензијом, чак су ми на памет падале суицидне помисли. Онда сам почетком јануара срео

две девојке, Лидију и Ану, које су део организације СОС Дечија села. Мој први утисак о овим двома дамама био је да су веома пријатељски настројене, љубазне и брбаве. Пружиле су ми много пажње, бриге и подршке овом кратком периоду. **Заједно сам интензивно радила, трудом и залагањем који пружају Ана, Лидија и Милана, Дејан, Милан и Елмер и уопште, великим радом СОС Дечијих села.**

Као избеглица, почео сам да записујем неке своје мисли, осећања и сећања на неке посебне тренутке у Прихватном центру и желео сам то да поделим и са другима. Доста тих тренутака односи се на време

проведено са људима из СОС Дечијих села.

Они помажу да мији дани буду испуњени смехом, нагом и радом. Време проведено са људима из ове организације подсећа ме на време проведено са мојом породицом. Веома сам срећан и када могу да учествујем у неким од бројних активности које СОС Дечија села приређују за избеглице, као што су јога и часови енглеског.

Мислим да овај период у свом животу никада нећу заборавити, као ни време проведено у Србији. **Јако сам захваљан људима из СОС Дечијих села за сву пажњу, подршку и помоћ и од свег срца им желим сву срећу овог света.“**

* Имена у причама су промењена, у складу са Правилника заштите деце, због заштите приватности деце и младих људи

Птичице су добиле своја крила

Миљанина и Нинина биолошка мама дуго се борила да обезбеди добре услове живота за своје кћери. Била је у контакту са њима све време док су боравиле у СОС Дечијем селу Краљево, а девојчице су је посећивале током распуста. Сада им се остварила велика жеља – девојчице се враћају у своју биолошку породицу и живеће поново са својом мамом.

“Срећна сам због ове промене, али знам да ће ми недостајати све ово. Много сам времена провела у СОС Дечијем селу. **Највише ће ми недостајати моја СОС мама.** Имамо толико дивних успомена са њом. Она је све испуњавала љубављу”, каже Миљана.

Скривајући емоције, њена СОС мама је рекла: “**Родитељски део треба да дају крила, како би једног дана могли да одлете. Моја улога није да их научим самосталности, а да их штитим већем уз себе. Срећна сам и тужна у исто време, јер обе их толико волим.**”

“И ја сам срећна и тужна у исто време. Тужна сам јер остављам своје пријатеље и СОС маму, а срећна јер одлазим да живим са својом мамом. Недостајаће ми све, сва деца из куће, нарочито Андрија, који је најмањи... Тако је смешан када почне све да нас имитира”, надовезала се Нина на речи своје СОС маме.

Сви су плакали када су девојчице одлазиле из Села – њихови пријатељи, СОС тете, запослени... Сви осим њихове СОС маме. Она ће плакати касније. Она није желела да је девојчице виде уплакану, ни да сазнају колико јој тешко пада њихов одлазак. Желела је да их насмејани испрати у нови живот, живот са биолошком породицом. Њен осмех их увек прати – са осмехом их дочека када дођу да је посете, са осмехом одговара на њихове позиве.

Она им је дала крила којима ће срећно летети у будућност.

* Имена у причама су промењена, у складу са Политиком заштите деце, због заштите приватности деце и младих људи

9. ЗАХВАЛНОСТ НАШИМ ПРИЈАТЕЉИМА

Сав наш рад усмерен је ка томе да обезбедимо дом пун љубави за свако дете, а подршка донатора, партнера и пријатеља нам омогућава да истрајемо и успемо у томе.

У име деце и породица о којима бринемо, као и у име свих нас у СОС Дечијим селима, желимо да се захвалимо свим организацијама, институцијама, компанијама, локалним самоуправама са којима сарађујемо, медијима и грађанима, који су у 2017. години и у претходним годинама нашег рада, кроз подршку, сарадњу и партнерство дали

велики допринос остварењу наше визије - *да свако дете одраста у дому пуном љубави.*

Посебну захвалност дугујемо: Министарству за рад, запошљавање, социјална и борачка питања, Комесаријату за избеглице и миграције Србије, центрима за социјални рад, центрима за породични смештај и усвојење, организацијама: УНИЦЕФ Србија, АДРА Србија, АДРА Немачка, Центар за омладински рад Нови Сад, Мрежи организација за децу Србије (МОДС), Удружењу стручњака за подршку деци и породици (ФИЦЕ Србија), Фондацији „Херман Гмајнер“,

Немачком савезном министарству за економску сарадњу и развој, Британско-српском добровољном фонду, Међународној организацији СОС Дечија села, Електропривреди Србије, Регистру националног интернет домена Србије, компанијама: „МК Group“, „Делс Србија“, „Dr. Oetker“, „Marriott“, „М изда“, Телеком Србија, „Kinstellar“, „Ball Packaging“, „DM Drogeriemarkt“, „Raiffeisen bank“, „Johnson & Johnson“ и свим другим донаторима, партнерима и пријатељима, као и медијима који су пратили наш рад и извештавали о нашим активностима, акцијама и темама којима се бавимо.

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

Фондација СОС Дечија села Србија

Булевар краља Александра 251, Београд

✉ fondacija@sos-decijasela.rs

🌐 www.sos-decijasela.rs

Све фотографије коришћене у публикацији су у складу са политиком заштите права на приватност.